

آزمون ۵ از ۱۰

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله پنجم (۱۴۰۳/۱۰/۲۸)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

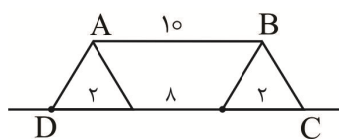
@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۱)

۱. گزینه ۳ درست است.

ناحیه‌ای که از حرکت مثلث به وجود می‌آید یک دوزنقه است که قاعده بالایی آن ۱۰ و قاعده پایینی آن ۱۲ است:

طبق رابطه فیثاغورث در مثلث BCH :

$$BH^2 + CH^2 = BC^2 \Rightarrow BH^2 + 1^2 = 2^2 \Rightarrow BH = \sqrt{3}$$

در نتیجه مساحت دوزنقه برابر است با مجموع دو قاعده در ارتفاع تقسیم بر ۲

$$S = \left(\frac{10+12}{2} \right) \sqrt{3} = 11\sqrt{3}$$

۲. گزینه ۲ درست است.

در حالت عادی علی در X ساعت و مهدی در $X+3$ ساعت کار را تمام می‌کنند. اما وقتی کارایی علی نصف می‌شود، کار در $X+3+4 = X+7$ ساعت تمام می‌شود. یعنی:

$$\frac{1}{X+7} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{X} \right) \Rightarrow X+7 = 2X \Rightarrow X = 7$$

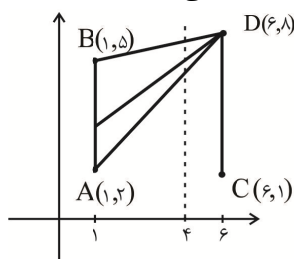
پس مهدی در ۱۰ ساعت، علی عادی در ۷ ساعت و علی خسته در ۱۴ ساعت کار را تمام می‌کنند. مهدی و علی عادی در t ساعت کار را انجام می‌دهند، که:

$$\frac{1}{t} = \frac{1}{7} + \frac{1}{10} = \frac{17}{70} \Rightarrow t = \frac{70}{17} \approx 4 \text{ ساعت و } 6 \text{ دقیقه} = 4 \frac{1}{4} \text{ ساعت}$$

۳. گزینه ۱ درست است.

نمودار تابع f خطی است که از نقطه‌ای روی AB آغاز می‌شود و به نقطه‌ای روی CD ختم می‌شود.

بین همه چنین خط‌هایی، خطی که $B(1,5)$ را به $D(6,8)$ وصل می‌کند، بیشترین مقدار $f(4)$ را می‌دهد:

$$\text{شیب } BD = \frac{8-5}{6-1} = \frac{3}{5} \Rightarrow y = mx + n \xrightarrow{m=\frac{3}{5}, (1,5)} \frac{3}{5}(1) + n = 5 \Rightarrow n = 5 - \frac{3}{5}$$

$$n = \frac{22}{5} \Rightarrow f(x) = \frac{3}{5}x + \frac{22}{5} \xrightarrow{x=4} f(4) = \frac{34}{5} = 6 \frac{4}{5}$$

۴. گزینه ۴ درست است.

با جایگذاری مقادیر دامنه، مقادیر برد را محاسبه می‌کنیم:

$$f(0) = \frac{0^2 + 3\sqrt{0}}{4(0) - \sqrt{0} + 3} = 0$$

$$f(1) = \frac{1^2 + 3\sqrt{1}}{4(1) - \sqrt{1} + 3} = \frac{1+3}{4-1+3} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

$$f(4) = \frac{4^2 + 3\sqrt{4}}{4(4) - \sqrt{4} + 3} = \frac{16+6}{16-2+3} = \frac{22}{17}$$

$$f(9) = \frac{9^2 + 3\sqrt{9}}{4(9) - \sqrt{9} + 3} = \frac{81+9}{36-3+3} = \frac{90}{36} = \frac{5}{2}$$

پس برد تابع $\left\{0, \frac{2}{3}, \frac{22}{17}, \frac{5}{2}\right\}$ می باشد که بزرگترین عضو آن $\frac{5}{2}$ است.

۵. گزینه ۲ درست است.

با توجه به اینکه این کارخانه در هر ساعت ۲۰۰ متر لوله تولید می کند یعنی تولید این کارخانه از تابع خطی پیروی کرده است که متغیر مستقل آن ساعت است. مقدار شیب در این تابع برابر ۲۰۰ می باشد. مقدار موجودی در انبار در حقیقت عرض از مبدأ می باشد که در اینجا مجهول است. پس ضابطه تولید به این صورت است:

$$y = 200x + b$$

مقدار $y = 40,000$ متر و مقدار $x = 40$ ساعت می باشد. با جایگذاری این مقادیر در تابع مقدار موجودی لوله در انبار محاسبه می شود:

$$40,000 = 200(40) + b \Rightarrow b = 40,000 - 8,000 = 32,000 \text{ متر}$$

۶. گزینه ۱ درست است.

مستطیل هایی که طول آن ها ۳ واحد بیشتر از عرض آن ها است در حالت کلی به صورت زیر می باشند:

محیط یک مستطیل از رابطه (عرض + طول) محاسبه می شود. پس داریم:

$$P(x) = 2(x + x + 3) = 2(2x + 3) = 4x + 6$$

۷. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱- تابع نیست؛ زیرا به ازای ورودی $x = a$ دو خروجی مختلف $y = -b$ و $y = b + 1$ داریم.

گزینه ۲- تابع نیست؛ زیرا قسمتی از نمودار موازی محور عرض ها می باشد که بی نهایت نقطه با طول یکسان و عرض های متفاوت ایجاد می کند.

گزینه ۳- تابع نیست؛ زیرا در مجموعه ورودی از $x = -3$ پیکان خارج نشده است. (عضو سرگردان)

گزینه ۴- تابع است. این ضابطه تنها دارای یک عضو زوج مرتبی $(0, 0)$ می باشد.

۸. گزینه ۴ درست است.

شیب دو خط که نسبت به هم زاویه قائمه (90° درجه) می سازند، قرینه و معکوس یکدیگرند. با استانداردسازی خط $2y + x = b$ شیب آن را مشخص می کنیم:

$$2y + x = b \Rightarrow 2y = -x + b \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + \frac{b}{2}$$

شیب خط در حالت استاندارد ضریب x می باشد. پس شیب این خط برابر $-\frac{1}{2}$ و شیب خط f قرینه و معکوس آن برابر ۲ می باشد. در این صورت:

$$f(x) = 2x + h$$

حال نقاط داده شده را جایگذاری می کنیم:

$$f(a - 1) = -6 \Rightarrow 2(a - 1) + h = -6 \Rightarrow 2a + h = -4 \quad (1)$$

$$f(-2) = 2(-2) + h = -4a \Rightarrow 4a + h = 4 \quad (2)$$

با ساده سازی معادله (۱) مقدار a را محاسبه می کنیم:

$$2a = -h - 4 \Rightarrow a = -\frac{1}{2}h - 2$$

حال در معادله (۲) مقدار a را جایگذاری می کنیم:

$$4\left(-\frac{1}{2}h - 2\right) + h = 4 \Rightarrow -2h - 8 + h = 4 \Rightarrow -h = 12 \Rightarrow h = -12$$

پس $f(x) = 2x - 12$ می باشد. یعنی تابع f محور عرض ها را در -12 قطع می کند.

۹. گزینه ۴ درست است.

$$\left. \begin{array}{l} P = \frac{c}{a} : \text{ضرب دو ریشه} \\ S = -\frac{b}{a} : \text{جمع دو ریشه} \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{نسبت ضرب به جمع}} \frac{P}{S} = -\frac{c}{b} = -\frac{-1}{-4} = -\frac{1}{4} = -0.25$$

۱۰. گزینه ۱ درست است.

با توجه به مختصات ۲ نقطه $A(0, -\sqrt{2})$ و $B(2, 2 - \sqrt{2})$ معادله خط گذرنده از این دو نقطه به صورت $y = x - \sqrt{2}$ می باشد. (اگر $\sqrt{2}$ را از طول هر نقطه کم کنیم، مقدار عرض به دست می آید).
بنابراین نقطه $(-3, -\sqrt{2} - 3)$ روی این خط قرار دارد.

$$x = -3 \xrightarrow{y = x - \sqrt{2}} y = -3 - \sqrt{2}$$

۱۱. گزینه ۴ درست است.

با توجه به اینکه $X = 3$ جواب معادله است؛ در آن صدق می کند:

$$\frac{1}{x+a} + \frac{a}{x} = \frac{a}{12} \xrightarrow{x=3} \frac{1}{3+a} + \frac{a}{3} = \frac{a}{12}$$

$$\xrightarrow{\times (12)(3+a)} 12 + a(4)(3+a) = a(3+a)$$

ضرب در ک. م. م. مخرج ها

$$\Rightarrow 12 + 4a^2 + 12a = a^2 + 3a \Rightarrow 3a^2 + 9a + 12 = 0$$

با توجه به اینکه $\Delta = b^2 - 4ac = 81 - 144 < 0$ یعنی هیچ مقداری برای a وجود ندارد.

۱۲. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۳ طول مستطیل X و عرض آن $\frac{1}{X} + 4$ است. مساحت این مستطیل $X(\frac{1}{X} + 4) = 4X + 1$ تابعی خطی است.

۱۳. گزینه ۴ درست است.

در نمایش زوج مرتبی تابع؛ به ازای ورودی یکسان؛ باید خروجی یکسان بگیریم؛ بنابراین:

$$\left. \begin{array}{l} b = 4 \\ a = \pm 2 \end{array} \right\} \leftarrow \begin{array}{l} a^2 = b = 4 \\ a^2 = b \end{array} \Leftrightarrow \begin{array}{l} 2b = 8 \\ a^2 = b \end{array} \Leftrightarrow \begin{array}{l} a^2 + b = 8 \\ a^2 = b \end{array}$$

زوج مرتب اول و دوم: زوج مرتب پنجم و ششم:

اما $a = 2$ قابل قبول نیست زیرا در زوج مرتب سوم و چهارم داریم $(2, 4), (2, 3)$ که غیرقابل قبول است
پس: $b = 4, a = -2$

$$a - b^2 = -2 - 16 = -18$$

۱۴. گزینه ۴ درست است.

$$3x^2 - 12x - 15 = 0 \xrightarrow{\div 3} x^2 - 4x - 5 = 0 \Rightarrow x^2 - 4x = 5$$

$$\left(\frac{b}{2}\right)^2 = \left(\frac{-4}{2}\right)^2 = 4 \Rightarrow x^2 - 4x + 4 = 5 + 4 \Rightarrow (x-2)^2 = 9$$

با مقایسه عبارت فوق با $(x-a)(x+b) = c^2$ متوجه می شویم که a و b قرینه هستند و داریم $b = -2, a = 2$ و $c^2 = 9 \Rightarrow c = \pm 3$
در نتیجه:

$$a^2 + b^2 - c^2 = (2)^2 + (-2)^2 - 9 = -1$$

۱۵. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = x^2 - 1 \xrightarrow{x=\sqrt{2}} y = (\sqrt{2})^2 - 1 = 2 - 1 = 1 \Rightarrow b = 1$$

$$f(x) = x^2 - 1 \xrightarrow[\begin{smallmatrix} x=a \\ y=3 \end{smallmatrix}]{\quad} a^2 - 1 = 3 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2 \Rightarrow a^2 + b^2 = (\pm 2)^2 + (1)^2 = 5$$

اقتصاد

۱۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) در صورت کمبود عرضه، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود که در قیمت تعادلی، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود.
(ب) زمانی که در بازار قیمت کالایی روبه افزایش باشد، یعنی به سمت قیمت تعادلی برود، بازار با کمبود عرضه مواجه است. اما اگر زمانی قیمت روبه کاهش و به سمت قیمت تعادلی باشد، یعنی بازار با مازاد عرضه مواجه است.
(پ) در منحنی عرضه از راست به چپ منحنی نزولی است، یعنی تولید کالا روبه کاهش است؛ زیرا با کاهش قیمت عرضه‌کنندگان انگیزه لازم جهت تولید را ندارند.
(درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۷. گزینه ۳ درست است.

در شرایطی که سطح قیمت کالا بالاتر از قیمت تعادلی باشد، مقدار تقاضا کمتر از تقاضای تعادلی خواهد بود و مقدار عرضه بیشتر از عرضه تعادلی خواهد بود.
در این حالت گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود، خریدار پیدا نخواهند کرد.
(درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۸. گزینه ۲ درست است.

گزینه‌های «الف» و «ت» نادرست می‌باشد.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) کالا و خدمات واسطه‌ای مشمول پرداخت مالیات نمی‌شوند؛ زیرا در مالیات بر ارزش افزوده، مالیات پرداخت‌شده تولیدکنندگان قبلی، از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود.
(ت) مالیات بر مصرف نهایتاً توسط مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود؛ اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است.
(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۹. گزینه ۳ درست است.

بخش نهایی از درآمدهای دولت از محل فروش دارایی‌های تجدیدنپذیری مانند نفت و گاز تأمین شده است که درآمدی پایدار نیست، با قیمت نفت نوسان می‌کند و قابل تحریم است. همچنین بیشترین منبع کسب درآمد در سال ۹۷ از طریق مالیات بوده است.
(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

(الف) $\text{تومان } ۶,۰۰۰ = ۲۴,۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰}$ = مالیات بر ارزش افزوده توسط فروشنده در مرحله دوم

(ب) $\text{ارزش محصول در مرحله سوم} - \text{ارزش محصول در مرحله چهارم} = \text{میزان ارزش افزوده در مرحله چهارم}$
 $۸,۰۰۰ = ۳۶,۰۰۰ - ۲۸,۰۰۰$ = میزان ارزش افزوده در مرحله چهارم

$\text{تومان } ۲,۰۰۰ = ۸,۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰}$ = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری‌شده در مرحله چهارم

(پ) $\text{تومان } ۹,۰۰۰ = ۳۶,۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰}$ = مجموع میزان مالیات بر ارزش افزوده در تمام مراحل

تولید

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۱. گزینه ۴ درست است.

(الف) هر کشوری که بتواند کالاها را با هزینه و فرصت کمتری تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق دارد، بنابراین کشور C در تولید پسته و کشور A، در تولید فرش مزیت مطلق دارند.
(ب) کشور B در تولید فرش و پسته مزیت مطلق ندارد؛ اما در کشور خود، در تولید فرش نسبت به پسته مزیت نسبی دارد، بنابراین باید در تولید فرش متمرکز شود و پسته مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند.
(درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۲. گزینه ۱ درست است.

الف) پیمان نفتا، در سال ۱۹۹۲ بین سه کشور آمریکا، کانادا و مکزیک بسته شد.
 ب) در دوره بین دو جنگ جهانی، کارگران و تولیدکنندگان، کنگره آمریکا را متقاعد کردند که ۵۲ درصد بر تعرفه گمرکی بیافزاید.
 پ) افزایش نسبت صادرات غیرنفتی به تولید کل، بهترین سیاست در مقابله با تحریم‌های تجاری است.
 ت) تشکیل کنفرانس «برتن وودز» منجر به تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول شد.
 (درس ۷؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۲۳. گزینه ۲ درست است.

اگر هزینه‌های تولید، بنا به هریک از دلایل مطرح‌شده در کتاب، کاهش یابد، منحنی عرضه کالا به سمت راست و بالا منتقل می‌شود؛ زیرا عرضه زیاد می‌شود. در بین نمودارها تنها نمودار گزینه ۲ به سمت راست و بالا منتقل شده است.
 (درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۴. گزینه ۴ درست است.

الف) درآمد، مبالغی است که از فروش محصولات حاصل می‌شود.
 - هزینه‌های تولید، مبالغی است که صرف تهیه عوامل تولید شده است.
 - سود نیز از مابه‌تفاوت درآمد و هزینه‌ها محاسبه می‌شود؛ بنابراین:

$$\text{سود} - \text{درآمد} = \text{هزینه} \Rightarrow \text{درآمد} = \text{سود} + \text{هزینه}$$

 ب) هر سه گزینه به جز گزینه اول نادرست هستند؛ زیرا:
 - سهولت در تصمیم‌گیری از مزایای کسب و کارهای شخصی است.
 - نحوه راه‌اندازی شرکت‌های سهامی و تعاونی مشابه است، اما در اداره آن‌ها روش‌های متفاوتی وجود دارد.
 - خیریه‌ها و مؤسسات غیرانتفاعی، اهداف غیرتجاری و سودآور دارند، بنابراین سود بین اعضاء و سرمایه‌گذاران توزیع نمی‌گردد.
 (درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

تومان $۱۰,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = (\text{ماه}) ۱۲ \times ۹۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱,۵۰۰ \times ۶۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ =$ درآمد سالانه

محاسبه هزینه‌های سالانه:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{تومان } ۵۷۶,۰۰۰,۰۰۰ = (\text{ماه}) ۱۲ \times (\text{ماه}) ۱۲ \times ۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{دستمزد سالانه کارگران} \\ \text{تومان } ۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = (\text{ماه}) ۱۲ \times \frac{۱۲}{۱۰۰} \times ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مواد اولیه سالانه} \\ \text{تومان } ۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۷۶,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۴} = \text{هزینه‌های جاری سالانه} \\ \text{تومان } ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه تجهیزات} \end{array} \right.$$

تومان $۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ =$ هزینه پنهان

تومان $۳,۰۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۷۶ + ۱,۲۰۰ + ۱۴۴ + ۸۰۰ + ۳۶۰ =$ مجموع هزینه‌ها

کارگاه سوددهی دارد $\Rightarrow$ هزینه $>$ درآمد

میلیون تومان $۷,۷۲۰ = ۱۰,۸۰۰ - ۳,۰۸۰ =$ (مجموع هزینه‌های آشکار و پنهان) - درآمد = سود واقعی

(درس ۱ و ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

هزینه فرصت به ارزش و عایدی فرصت و اولویتی گفته می‌شود که می‌توانست محقق گردد، اما از آن صرف‌نظر شده است. در این مورد؛ استاد آرایشگر فرصت ۳ ساعت کار حرفه‌ای خود و درآمد ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومانی را در ازای ۳۰۰,۰۰۰ تومان دستمزد کارگر از دست داده است.

هزینه فرصت $۱,۲۰۰,۰۰۰ = (\text{ساعت}) ۳ \times ۴۰۰,۰۰۰$

(درس ۳؛ سطح دشواری: آسان)

۲۷. گزینه ۴ درست است.

- در مورد اول وقتی شخصی بدون توجه به مشورت‌های انجام‌گرفته هنوز بر تصمیم خود باقی است، نشان از خودرأی بودن یا اعتمادبه‌نفس بیش از حد دارد. (تمام گزینه‌ها درست است.)
- در مورد دوم فرد مذکور با چسبیدن به وضعیت فعلی از بررسی دیگر موقعیت‌ها پرهیز نموده. (گزینه‌های ۳ و ۴ درست است.)
- در سومین مورد، حقه‌های فروش باعث ایجاد نیاز کاذب در شخص شده و اقدام به خرید کرده است.
- در مورد چهارم فرد تازه‌کار به دلیل بی‌صبری منافع آتی را فدای منافع آنی کرده و در آینده با عدم اعتماد مشتریان خواهد شد. (درس ۳؛ سطح دشواری: آسان)

۲۸. گزینه ۲ درست است.

$$\text{قیمت هر تن موز} - \text{تومان} = ۵۴,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲}{۳} = ۸۱,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲}{۳} = \text{قیمت آناناس} = \text{قیمت موز}$$

$$\text{تومان} = ۴۸۶,۰۰۰,۰۰۰ \times ۹ = ۵۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{کل بودجه}$$

برای پاسخ به قسمت «ب» طبق مراحل زیر عمل می‌کنیم:

$$\text{تومان} = ۳۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۶ \times ۵۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{بودجه خرید موز}$$

$$\text{تومان} = ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۸۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{بودجه باقی‌مانده برای خرید آناناس}$$

$$\text{کیلو} = ۲,۰۰۰ \times ۱,۰۰۰ = ۲ \text{ تن} = ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ \div ۸۱,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مقدار خرید آناناس}$$

(درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

الف) الگوی مرز امکانات تولید اجازه می‌دهد تا درک بهتری از بده - بستان‌های یک کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کرد. (صفحه ۳۶ کتاب درسی)

ب) تلاش برای به‌دست آوردن کارایی به معنای یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است. (صفحه ۳۸ کتاب درسی)
پ) هنگامی که یک کشور در وضعیت کارایی قرار دارد، بهتر شدن وضعیت یکی مستلزم بدتر شدن وضع دیگری است. (صفحه ۴۰ کتاب درسی)

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

به‌شکل ساده، جابجایی در طول مرز امکانات تولید که در صفحه ۴۱ کتاب درسی مطرح‌شده، به معنای حرکت بر روی مرز امکانات تولید است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

- گزینه‌های (۱) و (۳) نشان‌دهنده انتقال منحنی PPF به مکان دیگری روی نمودار هستند.

- گزینه (۴) نیز نشان‌دهنده حرکت به سمت خارج از مرز امکانات است نه در طول مرز PPF.

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

زبان فارسی دری در مفهوم اصلی خود در دوره طاهریان رواج پیدا کرد و در منطقه شرق و شمال شرق رواج یافت.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

این شعر متعلق به مولانا است و به سبک خراسانی تعلق ندارد و لحن آن، کوبنده و کوتاه نیست؛ بلکه بانشاط و عاطفی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در اینجا حرف «را» نشانه حرف اضافه است نه فک اضافه.

(۳) کتاب تاریخ بلعمی به دستور منصور ابن نوح سامانی نوشته شده است.

(۴) قرن چهارم دوران غلبه و رواج آداب و رسوم فارسی است نه پنجم.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) متعلق به الهی‌نامه عطار است.

(۳) متعلق به ترجمه تفسیر طبری است.

(۴) متعلق به محمدبن منور و کتاب اسرارالتوحید است نه رودکی.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به نثر این دوره تعلق دارد نه شعر.

(۲) فردوسی حماسه زبان فارسی را به اوج رساند نه رودکی.

(۴) مولانا شاعر سبک عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) بیت بیشتر به ادبیات تعلیمی نزدیک است که کسای مروزی و ناصر خسرو در این حیطه بودند.

ب) بیت به نوعی مدیحه‌سرایی است که شهید بلخی یا رودکی در این حیطه فعالیت داشتند.

پ) شعر حماسی است که فردوسی در این زمینه می‌سرود.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۸. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۴، استفاده از کلمات عربی بسیار و سخت بودن نوع بیان اشاره به سبک عراقی دارد.

توضیحات کتاب درباره این سبک شعر: سادگی طرز بیان و کلمات استعاره و تشبیهات و توصیفات بسیار و توجه به واقعیات

بیرونی از ویژگی‌های ذکر شده در کتاب هستند که در سه گزینه هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ هر سه به ترتیب واج‌آرایی مصوت کوتاه بلند و کوتاه را دارند نه صامت. اما گزینه ۳ واج‌آرایی حرف «ش» را دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۳ تکرار و واژه‌آرایی بیشتری به کار رفته است و کلمات «هیچ» و «همه» زیاد به کار برده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) تکرار ندارد؛ بلکه صورت‌ها باهم جناس تام دارند.

ب) سجع مطرف هم نشین و قرین.

پ) «علا» و «بلا» سجع متوازی دارند.

ت) تکرار سخن دارد.

ث) واج‌آرایی حرف «خ»، «ا»، «ز» را دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۳ و ۶؛ سطح دشواری: آسان)

۴۲. گزینه ۱ درست است.

«فلک» و «لک» باهم سجع مطرف دارند، «ملک» و «رسن» سجع متوازن دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

الف) کلمه «پری» تکرار ندارد و جناس تام دارد.

ب) کلمه «تار» هم تکرار ندارد و جناس تام دارد. «تار» اول منظور معشوق است و «تار» دومی به معنای تیره است.

پ) کلمه «خاک» تکرار دارد.

ت) «رسیده» و «کشیده» سجع متوازی دارند.

ث) سجع یا تکرار ندارد.

ج) «کاروان» و «ساوران» سجع متوازی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۳ و ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۴. گزینه ۴ درست است.

واژه سر، در هر دو دفعه، معنای عضو بدن می‌دهد. پس تکرار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تنگ اول: کوچک تنگ دوم: بار

۲) ترک اول به صورت ترک و ترک دوم به صورت ترک تلفظ می‌شود، پس واژه‌آرایی ندارد.

۳) چین اول: کشور چین چین دوم: پیچ‌وتاب زلف

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

واژه‌آرایی: ت) هر دو واژه «حساب»، به معنای حساب و کتاب و محاسبه آمده‌اند. معنی بیت: کسی که با زلفت حساب و کتابی

دارد، از پرسش‌های روزی که به حساب و کتابش می‌رسند (قیامت)، نمی‌ترسد. در حساب دوم نیز، همان معنای حساب و کتاب

مد نظر است. ترکیب (روز حساب) یعنی روزی که به حساب آدم رسیدگی می‌کنند. (همان قیامت)

واج‌آرایی:

ب) شاعر با صامت‌های (گ و ر) واج‌آرایی کرده است. در این بیت (خط) واژه‌آرایی ندارد.

خط اول: موه‌ای روییده‌شده بر اطراف صورت معشوق. خط دوم: همان معنی امروزی (line)

سجع مطرف: پیاله و لاله

سجع متوازی: شکرشکن - عنبرذقن (شکر تشدید دارد: شکر)

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۳ و ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۶. گزینه ۱ درست است.

ادبیات غنایی شامل احساسات است. حال این احساسات ممکن است احساس عشق به کسی باشد، یا احساس تنفر از کسی.

شاعر در این بیت به مخاطبش می‌گوید که تو نظم و شعر را خراب کرده‌ای و بلد نیستی شعر بگویی (احساس تنفر از کسی).

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) ادبیات تعلیمی است.

۳) ادبیات حماسی است و جلوه‌هایی از پهلوانی وجود دارد.

۴) ادبیات تعلیمی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۷. گزینه ۳ درست است.

وزن شعر، مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن است که برای مفاهیم غمناک استفاده می‌شود. اما در شعر مفهوم شادی و خوش‌باشی وجود دارد و معشوق چنگ می‌نوازد و خوش است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) محتوای شعر فراق و غم است و شاعر بیان می‌کند که دستش هرگز به معشوق نمی‌رسد. محتوای شعر با مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن، متناسب است.

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن، وزنی ثقیل و سنگین است و با مضامین پند و اندرز متناسب است.

(۴) مفتعلن مفتعلن فاعلن، وزنی شاد است. مفهوم بیت نیز شادی را منتقل می‌کند و شاعر از آمدن بهار و نوروز خوشحال است. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۲ درست است.

صورت سؤال به‌طور غیرمستقیم تعداد هجای کشیده را می‌خواهد. دست - مال (در احتمال) - دست (در نماندست)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دوس (در دوستان)

(۳) سعد

(۴) عیش

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۳ درست است.

وزن این بیت فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

تقطیع مهربان درست است و دقت شود که (ن) ساکن است.

- تقطیع روشن درست است - فرزند درست است.

- تقطیع میان غلط است (مِ یان).

- دولت غلط است (دَو لَت).

- روضه غلط است. (رَو ضی)

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

مفهوم هر دو بیت این است که عمر ما کفافی برای صبر کردن نمی‌دهد. یعنی زمان عمرمان کوتاه است و ما فرصتی نداریم که صبر کنیم.

بیت صورت سؤال: عمر ما آنقدری دراز نیست که توانایی تحمل امروز و فردا کردن (کنایه از صبر کردن) را داشته باشد.

بیت گزینه (۱):

درست است که صبر به نتیجه می‌رسد، اما عمر ما کفافی برای صبر کردن نمی‌دهد و عمری دیگر نیاز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) به بی‌اعتباری دنیا اشاره دارد.

(۳) وصل و رسیدن به معشوق را مجوی و دنبال مکن.

(۴) شاعر می‌گوید که صبر کن.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

بیت صورت سؤال، باد صبا همانند پیک، از جانب معشوق به سمت عاشق می‌آید. در بیت گزینه (۴) نیز شاعر بیان می‌کند که ای باد صبا، همانند پیک از جانب معشوقم نوازشی را برسان. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این بیت صبا به عنوان پزشک و طبیب در نظر گرفته شده.

(۲) صبا مانند یک عاشق است و غیرت دارد.

(۳) در این بیت شاعر می‌گوید که ای باد صبا اگر می‌توانی از جانب من به معشوق پیغامی ببر، درحالی که در بیت صورت سؤال، باد صبا از سمت معشوق به طرف عاشق می‌آید نه برعکس. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۲، سطح دشواری: دشوار)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

شاعر در بیت صورت سؤال و گزینه (۲) می‌گوید که ای معشوق، اگر اذیتم کنی تو را ترک می‌کنم و سراغ معشوق دیگری می‌روم. اما بیت (۴) می‌گوید در هر صورتی، من جانم را فدایت می‌کنم حتی اگر اذیت کنی. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ارتباطی با سؤال ندارد.

(۲) با بیت صورت سؤال تناسب مفهومی دارد.

(۳) غربت و تنهایی

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۵۴. گزینه ۳ درست است.

مفهوم هر سه بیت این است که برای رسیدن به هدف و گنج و آرزو، باید رنج کشید و تحمل کرد. بیت گزینه (۳) می‌گوید که رنج معشوق را می‌پسندم تا معشوق در آسایش باشد و در واقع بیتی عاشقانه است، نه تعلیمی. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۴ درست است.

در سه بیت دیگر بیان می‌دارد که معشوق، از حوری بهتر است. اما در بیت (۴) می‌گوید که معشوق مانند حور است. (نه بهتر از او) (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- فردی که کنار رودخانه‌ای می‌رود و قصد ماهیگیری دارد یا می‌خواهد از شنیدن صدای آب لذت ببرد = هدفدار بودن

- تا خواست انسان نباشد، هیچ کنشی انجام نمی‌شود = ارادی بودن

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱ ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۱ درست است.

فردی که به‌طور منظم ورزش و فعالیت می‌کند و به وزن متعادلی می‌رسد، دلالت بر پیامد غیرارادی ورزش کردن دارد که به اشتباه بیان شده که نشان از پیامد ارادی کنش دارد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱ ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

هنجار اجتماعی شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. ارزش‌های اجتماعی آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی است که افراد یک جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند. ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از محقق شدن، پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند تا ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. پررنگ کردن ارزش‌های اخلاقی، مصداق کنترل اجتماعی را دارد. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲ ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- میزان رشد طبیعی جمعیت در بازه زمانی معین از اختلاف دو عامل «تعداد تولد» و «تعداد مرگ‌ومیر» به دست می‌آید.
 - نرخ جایگزینی به این معناست که هر زن در طول عمر خود، چه تعداد فرزند به دنیا می‌آورد.
 - در خانواده‌های چندفرزند از تمرکز افراطی والدین بر فرزندان کاسته می‌شود.
 - اگر تعداد مرگ‌ومیر نسبت به تولدها بیشتر باشد، رشد جمعیت منفی است و اگر تعداد تولدها نسبت به تعداد مرگ‌ومیر بیشتر باشد، رشد جمعیت مثبت است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲ ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۱ درست است.

- عضویت اعضاء در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها، تکوینی است.
 - جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ به نسل بعدی تداوم می‌یابد.
 - جهان واژه‌ای است که برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود.
 - به مجموعه آگاهی‌های مشترک، فرهنگ می‌گویند.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۳ ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۱. گزینه ۲ درست است.

- تأثیر آلودگی طبیعت بر زندگی انسان: جهان طبیعی ← جهان اجتماعی
 - تأثیر فرشتگان بر زندگی انسان: جهان ماوراءطبیعی ← جهان اجتماعی
 - تأثیر انسان بر محیط‌زیست: جهان اجتماعی ← جهان طبیعی
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۳ ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۲. گزینه ۱ درست است.

زبان و لهجه جزو لایه‌های سطحی جهان اجتماعی هستند و به راحتی می‌توانند تغییر کنند و تغییر آن‌ها موجب دگرگونی جهان اجتماعی نمی‌شود، تغییر در نمادها و هنجارها تا زمانی که به تغییر در عقاید و ارزش‌ها تبدیل نشوند، تغییرات چندانی را ایجاد نمی‌کند. همان‌طور که در کتاب درسی هم ذکر شده، هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست؛ ولی هنجارها و نمادها در جوامع مختلف متفاوت‌اند.

در این گزینه عبارت نادرستی ذکر شده است؛ زیرا تغییر در ارزش‌ها به‌طور طبیعی موجب تغییر در نمادها نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴ ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۳ درست است.

- در عبارت اول، به بیکاری به‌عنوان یک پدیده خُرد اشاره دارد.
 - در عبارت دوم، به بیکاری به‌عنوان یک پدیده متوسط یا میانه اشاره دارد.
 - در عبارت سوم، به بیکاری به‌عنوان یک امر کلان کلی اشاره دارد.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴ ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۴. گزینه ۴ درست است.

یکی از جامعه‌شناسان به نام دورکیم، حرکت جوامع بشری را به دو مقطع جوامع مکانیکی و جوامع ارگانیکی تقسیم می‌کند که بر این اساس، همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند.

عبارت «همه راه‌ها به رُم ختم می‌شود» نیز همان مفهوم قبل را می‌رساند که زندگی اجتماعی بشر، یک مسیر را طی می‌کند و جهان‌های اجتماعی مسیر رشد یگانه‌ای دارند.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۵ ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۵. گزینه ۲ درست است.

- تفاوت‌هایی که مربوط به عناصر ثابت و محوری هر جهان اجتماعی باشد، آن جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.

- تفاوت در لایه‌های سطحی جهان اجتماعی از نوع تفاوت‌هایی است که همواره در درون یک جهان اجتماعی وجود دارد.
- تفاوت‌هایی که مربوط به ارزش‌ها باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که میان جهان‌های اجتماعی مختلف وجود دارد.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۵ ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۶. گزینه ۴ درست است.

- جهان اجتماعی پس از آنکه با کنش انسانی تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی دارد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۶، ص ۴۲ و ۴۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

- در فرهنگ دنیوی یا فرهنگ سکولار، جهان دیگر انکار می‌شود و همه ظرفیت‌ها و استعداد‌های انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.
- در فرهنگ معنوی، انسان از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده و چهره‌ای آسمانی و ملکوتی پیدا می‌کند.
- فرهنگ اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی می‌بیند.
- فرهنگ اساطیری، با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۶، ص ۴۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۸. گزینه ۲ درست است.

- آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود.
- آرمان جهان اسلام، توحید است.
- برنامه‌ریزان فرهنگی جامعه، تلاش می‌کنند تا از طریق **تعلیم و تربیت**، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.
- ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۷، ص ۵۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

- درست یا نادرست بودن شیوه مداوای بیماران را از طریق حس و تجربه یا روش تجربی می‌توان پیدا کرد.
- حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید جامعه را از روش عقل و وحی می‌توان دریافت.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۷، ص ۵۴؛ سطح دشواری: آسان)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

- امام خمینی (ره) با اراده و تقوای الهی توانست در قرن بیستم معادلات جهانی را بر هم بریزد.
- جهان نفسانی ← جهان اجتماعی
- طبق پژوهش‌های انجام‌شده، برخی افراد توانستند بیماری سرطان خود را که ناعلاج بود، با اراده قوی خود درمان کنند.
- جهان طبیعی → جهان نفسانی
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۸، ص ۶۸؛ سطح دشواری: آسان)

تاریخ (۱)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

- مراحل کار باستان‌شناسی در نخستین گام، شناسایی، کشف مکان‌ها و محیط باستانی با ابزارهای پیچیده و پیشرفته مانند تصاویر ماهواره‌ای و روش الکترومغناطیسی می‌باشد. مرحله دوم یا گام دوم فعالیت باستان‌شناس، حفاری است که نیازمند دانش با تجربه و دقت فراوان است که تحقیقات خود را در کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های مجهز ادامه می‌دهد. مرحله سوم یا گام سوم، استخراج و تنظیم اطلاعات است، که در این مرحله باستان‌شناسان آثار و بناهای باستانی کشف‌شده را به لحاظ قدمت، مواد و مصالح به کار رفته در آن‌ها و نیز کاربردهایشان بررسی می‌کنند.
- (تاریخ (۱) - درس ۳، ص ۲۴ و ۲۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

- محتوای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت‌جمشید نشان می‌دهند که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است.
- (تاریخ (۱) - درس ۲، ص ۱۴؛ سطح دشواری: آسان)

۷۳. گزینه ۴ درست است.

در ایران دوران اسلامی گاه‌شماری هجری قمری رایج شد اما در کنار آن گاه‌شماری‌های دیگری مانند یزدگردی و جلالی، دوازده حیوانی و هجری خورشیدی رواج یافت. گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.
(تاریخ (۱) - درس ۲، ص ۱۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

منابع پژوهش تاریخی از نظر درجه اهمیت و اعتبار به دو دسته الف) منابع دست اول یا اصلی ب) منابع دست دوم یا فرعی تقسیم می‌شوند.
- منابع دسته اول یا اصلی، به همه آثار تاریخی گفته می‌شود که در زمان وقوع حادثه یا نزدیک‌ترین زمان به وقوع آن نوشته شده‌اند. به عبارت دیگر نویسندگان این نوع منابع خود ناظر رویدادها بوده‌اند. یا شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده‌اند.
(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۸؛ سطح دشواری: آسان)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

شماره ۱، دوره گردآوری خوراک: شیوه‌ای از زندگی را پدید آوردند که بر دوره‌گردی، شکار جانوران و گردآوری دانه، میوه، و ریشه گیاهان و درختان برای تأمین خوراک استوار بود. سنگ، اصلی‌ترین ماده‌ای بود که انسان‌های نخستین از آن برای ساختن ابزار استفاده کردند. به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.
شماره ۲، دوره تولید خوراک: در فاصله ۱۲۰۰۰ تا ۶۵۰۰ سال پیش (عصر نوسنگی) کشت غلات، رام کردن جانوران در بیشتر نقاط جهان رواج یافت. در عصر نوسنگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزار و ظروف سنگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفالگری، ظروف گلی تولید کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رام کردن حیوانات، در دوره تولید خوراک بوده است.

(۲) نقاشی، مربوط به دوره تولید خوراک است.

(۴) چرخ سفال و رام کردن، در دوره تولید خوراک بوده است.

(تاریخ (۱) - درس ۴، ص ۳۰ الی ۳۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های درست:

(پ) سارگن سرتاسر بین‌النهرین را به فرمان خود آورد و امپراتوری بزرگی تشکیل داد که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه‌های زاگرس امتداد داشت. این امپراتوری، مردم و اقوامی را که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند، یکپارچه و متحد کرد.

(ت) از حدود ۱۹۰۰ ق.م، به تدریج قوم دیگری به نام آموری، قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد و سلسله‌ای را تأسیس کرد که به بابل قدیم معروف است. مشهورترین فرمانروای این سلسله حمورابی بود که مناطق وسیعی از بین‌النهرین را فتح و ضمیمه قلمرو خود کرد. او همچنین اقدامات مهمی در زمینه کشاورزی و قانون‌گذاری انجام داد.
بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) قوم اکد که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور- شهرهای سومری مسلط شد.

(ب) پس از ضعف و زوال حکومت بابل قدیم، آشوریان که قومی جنگجو در شمال بین‌النهرین بودند، به قدرت رسیدند.

(تاریخ (۱) - درس ۴، ص ۳۳ تا ۳۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

(الف) تمدن میسنی در حدود ۲۰۰۰ ق.م، توسط طایفه‌های بیابانگردی که از دشت‌های اروپای شرقی به شبه‌جزیره یونان آمده بودند، به وجود آمد.

(ت) در حدود ۱۵۰۰ ق.م، زمانی که تمدن سند رو به انحطاط نهاده بود، دسته‌هایی از اقوام آریایی از سمت شمال غرب وارد هند شدند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) رقابت دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقه آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م شد.

پ) یونان در عهد باستان به‌ویژه در عصر شکوفایی مردم‌سالاری (دموکراسی) در آتن (۵۰۰ تا ۳۳۸ ق.)، شاهد دوران درخشانی از رشد فکری، فرهنگی، علمی، هنری و ادبی بود.

(تاریخ (۱) - درس ۵ و ۶، ص ۵۱ الی ۵۳ و ۴۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۸. گزینه ۲ درست است.

با روی کار آمدن اکتایان، تغییرات بزرگی در نظام حکومتی به‌وجود آمد. در نتیجه این تغییرات، قدرت اجرایی در اختیار یک فرد به‌عنوان شخص اول مملکت قرار گرفته و مجلس سنا نیز به‌عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی‌ماند و در انتخاب امپراتور ایفا کرد.

دقت کنید که مورد «الف» مربوط به قبل از اکتایان و مورد «ب» مربوط به سده‌های بعد از اکتایان است.

(تاریخ (۱) - درس ۶، ص ۵۶ و ۶۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۹. گزینه ۴ درست است.

بهرتر است برای پاسخ به این سؤال، به بررسی موارد بپردازیم:

الف) خدای‌نامه‌ها از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره ساسانی به‌شمار می‌روند که بازگوکننده تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی هستند.

ب) پنج ستون از سنگ‌نوشته بیستون که در حقیقت گزارشی تاریخی محسوب می‌شود، به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی گوناگون اختصاص دارد.

پ) لوح‌های گلی اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان ارائه می‌دهند.

پس بنابراین، آنچه که در گزینه (۴) گفته شده، درست است.

(تاریخ (۱) - درس ۷، ص ۶۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۱ درست است.

مردم ایران از حدود ۸ هزار سال پیش در ساختن ظروف و ابزار سفالی پیشرفت قابل توجهی یافتند. با اختراع چرخ سفالگری، دگرگونی بزرگی در ساخت ظروف سفالی به‌وجود آمد. ظروف سفالی ساده و نقش‌دار متنوعی از سکونتگاه‌های باستانی ایران به دست آمده است. این ظروف در سرزمین‌های دیگر، از جمله بین‌النهرین مشتریان فراوانی داشته است.

اصلاح عبارت نادرست:

الف) ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس، شروع به کشت گیاهان کردند.

پ) استفاده از خشت خام در بناها و آجرهای لعاب‌دار در تمدن ایلام مورد استفاده قرار گرفته است و در سایر مناطق بین‌النهرین مشتری نداشت.

(تاریخ (۱) - درس ۸، ص ۷۳؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیای ایران

۸۱. گزینه ۱ درست است.

اطلاعات مربوط به کره زمین، مانند زیستگاه‌های مختلف، آب‌وهوا، رودها و کوه‌ها و حتی مسائل مربوط به آداب و رسوم و سنت‌ها به ما کمک می‌کند که دانش ما از محیط پیرامون و سایر مکان‌ها افزایش یابد.

* نکته: در واقع گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) نیز در مفهوم درست است؛ اما کامل نیستند و بهترین جواب گزینه (۱) است.

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

انسان برای رفع نیازهای خود، به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود. مانند ساخت بادگیر در استان یزد.

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۳. گزینه ۳ درست است.

در مرحله پردازش اطلاعات، اطلاعات مرتبط با پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. مثلاً درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج را با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهند. در مرحله نتیجه‌گیری، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله را می‌یابد. مثلاً بین تقاضای نیروی کار و جذب جمعیت در شهر کرج، رابطه‌ای مستقیم برقرار است. (جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۴ درست است.

همه گزینه‌ها به‌جز گزینه (۴) درست است. خلیج فارس، به‌دلیل وجود ۶۶ درصد ذخایر نفت، ۲۸ درصد گاز طبیعی جهان، بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان محسوب می‌شود. ۹۰ درصد خاویار جهان در دریای خزر می‌باشد. (جغرافیا (۱)، درس ۳، ص ۱۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۳ درست است.

- راه‌های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را برای کشورها فراهم می‌کند.
- طولانی‌ترین مرز خشکی ایران، با کشور عراق است و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد. (جغرافیا (۱) - درس ۳، صفحه ۱۹ و ۲۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۶. گزینه ۱ درست است.

دوره سوم زمین‌شناسی مربوط به سنوزوئیک است. (جغرافیا (۱)، درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۱ درست است.

کوهستان‌های مرکزی از اتصال سه نقطه کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه آوج در استان قزوین و قله کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان متشکل شده است. (جغرافیا (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۸۸. گزینه ۲ درست است.

توده هوایی مرطوب موسمی ← باران‌های سیلابی
توده هوایی گرم و خشک ← افزایش شدید دما
توده هوایی سودانی ← بارندگی
(جغرافیا (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۹. گزینه ۱ درست است.

توده هوای سرد و خشک سیبری همانند توده هوای سودانی، در دوره سرد سال وارد ایران شده و برخلاف توده هوای گرم و خشک، موجب بارش می‌شود. (جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۴۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۰. گزینه ۴ درست است.

- تراکم آبرفت ← علل پیدایش جلگه
- نوسانات عمومی آب دریاها ← عوامل تغییردهنده جلگه
- انحلال مواد آهکی ← علل پیدایش دشت
- دستکاری نابخردانه ← عوامل تغییردهنده دشت
(جغرافیا (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

منطق

۹۱. گزینه ۲ درست است.

چون «درختی که میوه آبدار دارد» یک تصور است و قابلیت تعریف دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» نادرست است؛ زیرا «امروز سه‌شنبه است»، یک تصدیق است و برای درستی و نادرستی یک تصدیق، باید استدلال کرد و نمی‌توان از تعریف استفاده کرد.

گزینه «۳» نادرست است؛ زیرا «مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است»، یک تصدیق است و برای درستی و نادرستی یک تصدیق، باید استدلال کرد و نمی‌توان از تعریف استفاده کرد.

گزینه «۴» نادرست است؛ زیرا «محمد می‌خواهد در رشته حقوق ادامه تحصیل دهد»، یک تصدیق است و برای درستی و نادرستی یک تصدیق، باید استدلال کرد و نمی‌توان از تعریف استفاده کرد.

۹۲. گزینه ۴ درست است.

چون علم بشری به دو حیطة تصور و تصدیق تقسیم شده است؛ بر این اساس منطق هم به دو حیطة تعریف و استدلال تقسیم شده، که تعریف در پی روشن کردن تصوراتهای مجهول است و استدلال در پی روشن کردن تصدیق‌های مجهول و منطق، روش درست تعریف و استدلال را نشان می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» نادرست است؛ زیرا کار منطق، تعریف کردن مفاهیم مختلف، برای علوم مختلف نیست؛ بلکه آموزش روش درست تعریف کردن است.

گزینه «۲» نادرست است؛ زیرا منطق، علاوه بر نظری بودن، علمی کاربردی است که تبحر در آن، به تمرین و ممارست نیاز دارد. مانند شناگری که صرف دانستن فرمول‌های شناگری بدون تمرین آن، موجب شناگر شدن کسی نمی‌شود.

گزینه «۳» نادرست است؛ زیرا کار منطق، استدلال کردن برای تصدیق‌های مختلف برای علوم متفاوت نیست؛ بلکه آموزش روش صحیح استدلال کردن است.

۹۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه «۳» احتمال مغالطه «توسل به معنای ظاهری» دارد؛ اما سایر گزینه‌ها احتمال مغالطه اشتراک لفظ دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱» شیر مشترک لفظی است؛ یک بار شیر به معنای یک محصول لبنی که خوردنی است و یکبار به معنای شیر آب است و یکبار هم به معنای نوعی حیوان درنده.

در گزینه «۲» شیرین یکبار به معنای مزه و طعم خاصی است و یکبار هم به معنای اسم انسان.

در گزینه «۴» هم لفظ «کف» یکبار به معنای زمین - قسمت پایین دریا - است و یکبار کفی که روی آب ایجاد می‌شود.

۹۴. گزینه ۳ درست است.

به این دلیل که ممکن است هم به معنای سیر شدن و گرسنه نبودن باشد و هم به معنای گیاهی مانند پیاز باشد، بنابراین اسم مشترک لفظی می‌شود و احتمال ایجاد مغالطه اشتراک لفظی دارد.

گزینه «۱» نادرست است؛ زیرا در این عبارت احتمال مغالطه نیست؛ بلکه قطعاً «مغالطه» اتفاق افتاده است.

گزینه «۲» نادرست است؛ زیرا در این عبارت احتمال مغالطه ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد.

گزینه «۴» نادرست است؛ زیرا به دلیل وجود قرینه برای لفظ شیر، احتمال وقوع مغالطه اشتراک لفظ وجود ندارد.

۹۵. گزینه ۴ درست است.

چون محسن و فرهاد، دو اسم در جمله هستند و ضمیر او هم می‌تواند به محسن برگردد و هم به فرهاد. پس این گزینه می‌تواند موجب مغالطه ابهام در مرجع ضمیر شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا در جمله یک ضمیر داریم و فقط یک فرد مورد اشاره بنابراین امکان این مغالطه وجود ندارد.

گزینه «۲» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا در جمله یک اسم داریم و یک ضمیر که ضمیر به آن یک اسم برمی‌گردد.

گزینه «۳» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا ضمیر او که مفرد است، فقط به رستم برمی‌گردد؛ پس امکان مغالطه ندارد.

۹۶. گزینه ۴ درست است.

به این دلیل که بعضی از مفاهیم کلی را که داریم، یک مصداق بیشتر ندارد و محال هست که یک مصداق بیشتر داشته باشد همچنین مفهوم جزئی هم نمی تواند بیشتر از یک مصداق داشته باشد، پس مفهومی که نمی تواند بیشتر از یک مصداق داشته باشد، ممکن است مفهوم کلی باشد و یا ممکن است مفهوم جزئی باشد. براساس این توضیح گزینه «۴» درست است. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا مفهوم کلی ممکن است اصلاً مصداقی در بیرون نداشته باشد؛ مثل مولود، مریخ، اسب بالدار، شریک خدا و یا ممکن است یک مصداق بیشتر در خارج نداشته باشد؛ مثل مولود کعبه، خدا و ... پس این که بگوییم مفهوم کلی آن است که دارای مصداقی متعددی است، درست نیست.

گزینه «۲» پاسخ درست نیست؛ زیرا بعضی از مفاهیم کلی هم داریم که یک مصداق بیشتر ندارد مثل مولود کعبه؛ خدا و ... گزینه «۳» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا بعضی از مفاهیم کلی را هم داریم که محال است بیشتر از یک مصداق داشته باشد. مثل کمال مطلق، خدا و ...

۹۷. گزینه ۲ درست است.

پاسخ درست گزینه «۲» است؛ زیرا کتاب این دانش آموز، کلی است چون در الفاظ مرکب که مضاف و مضاف الیه تعلقی است به جزء اول نگاه می کنیم که اگر جزئی اول کلی بود، آن لفظ مرکب کلی است و اگر جزء اول، جزئی بود آن لفظ مرکب جزئی است که در این جا جزء اول که کتاب است، کلی است؛ پس مفهوم کتاب این دانش آموز، کلی است. این کتاب دانش آموز، جزئی است؛ زیرا جزء اول این لفظ مرکب جزئی است. کوه دماوند، اسم خاص و جزئی است. ستاره ثریا، نام یک ستاره خاص است و لذا جزئی است.

۹۸. گزینه ۳ درست است.

چون این قاعده تعریف در ذهن است که حتماً باید در تعریف مفهومی اول ویژگی عام و بعد ویژگی یا ویژگی های خاص آن مفهوم را بیاوریم.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱» پاسخ مورد نظر نیست زیرا تعریف انسان به حیوان ناطق، تعریف مفهومی است نه لغوی. حیوان ویژگی عام و ناطق ویژگی خاص انسان است.

گزینه «۲» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا تعریف یک لفظ با لفظ مترادف آن، تعریف لغوی است نه مفهومی.

گزینه «۴» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا در تعریف مفهومی ابتدا باید ویژگی عام و سپس ویژگی خاص را بیاوریم اما الزامی ندارد که عام ترین مفهوم را بیاوریم؛ بلکه تعریف، از آن مفهوم عامی شروع می شود که شنونده آن را می شناسد. مثلاً در تعریف مثلث می گوئیم شکل سه ضلعی و شکل به عنوان ویژگی عام مثلث کفایت می کند و دیگر ضرورتی ندارد که عام ترین ویژگی مثلث یعنی «کمیت» را هم بیاوریم.

۹۹. گزینه ۳ درست است.

دلالیت فقط از طریق دیدن اتفاق نمی افتد؛ بلکه ممکن است با شنیدن، بوییدن و ... هم اتفاق بیفتد، پس این تعریف جامع نیست. (از تکنیک «هرج و هرم» استفاده کنید).

گزینه «۱» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا هیچ مفهوم مبهم و ناآشنایی در تعریف مزبور به کار نرفته است.

گزینه «۲» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا از خود مفهوم دلالیت، در این تعریف استفاده نشده است.

گزینه «۴» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا به غیر از دلالیت، مفهوم دیگری در این تعریف وارد نشده است. (از تکنیک «هرج و هرم» استفاده کنید).

نحوه استفاده از تکنیک «هرج» برای تشخیص جامع بودن یا نبودن.

هر دلالتی از دیدن چیزی پی به وجود چیز دیگر بردن است. نادرست است پس این تعریف جامع نیست. چون دلالیت از طریق شنیدن، بوییدن و ... را دربر نمی گیرد.

نحوه استفاده از تکنیک «هرم» برای تشخیص مانع بودن یا نبودن:

هر نحوه دیدن چیزی پی به وجود چیز دیگر بردن دلالیت است. درست است. پس این تعریف مانع است.

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

اگر تعریفی مانع باشد، ولی جامع نباشد و برعکس اگر تعریفی جامع باشد ولی مانع نباشد، بین مفهومی که تعریف می‌شود با تعریف آن، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است و اگر تعریفی، نه جامع باشد و نه مانع، بین مفهومی که تعریف می‌شود با تعریف آن، نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار است. اگر تعریفی، هم جامع باشد و هم مانع، بین مفهومی که تعریف می‌شود با تعریف آن، نسبت تساوی برقرار است. براساس این توضیح، پاسخ درست گزینه «۴» است و سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

از دو مقدمه که دارای حد وسط است؛ نتیجه گرفته شده است. در واقع اصل استدلال چنین است: علی زیاد ورزش می‌کند. هرکس زیاد ورزش کند، قوی می‌شود. پس علی قوی می‌شود. و دیگر این که از یک قانون کلی، نتیجه جزئی گرفته است. براساس این توضیح، سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

عدم رعایت شرایط استقرای تعمیمی قوی، ممکن است موجب مغالطه تعمیم شتابزده شود. در این استدلال، شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت نشده است؛ زیرا از تعداد بسیار اندک از فروشندگان گران‌فروش شهر، نتیجه گرفته شده که کل فروشندگان این شهر گران‌فروش هستند. براساس این توضیح، سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
افعال خبری دارای شناسه، به تنهایی تصدیق هستند.
گزینه «۲» پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا صله و موصول ناقص است و کامل نشده است. راهی را که من رفته‌ام جمله کامل نشده پس تصور است نه تصدیق.
گزینه «۳» پاسخ درست نیست؛ زیرا جمله شرطی ناقص است و کامل نشده است. اگر کتاب مرا آوردی جمله کامل نشده پس تصور است نه تصدیق.
گزینه «۴» پاسخ درست نیست؛ زیرا جمله انشایی است و جمله انشایی تصور است نه تصدیق.

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

فعل جمله داده شده، فعل ربطی نیست و باید به فعل ربطی تبدیل شود تا محمولش به دقت مشخص گردد.
«رستم»، می‌شود موضوع و «شرکت کننده در امتحان» قضیه داده شده، محمول و «نیست / نبود» نسبت و رابطه می‌شود. براساس این توضیح سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

او اشاره به فرد مشخص است که مفهوم جزئی می‌شود و اگر موضوع قضیه، مفهوم جزئی باشد، آن قضیه شخصی می‌شود. گزینه «۱» نادرست است؛ زیرا آن مفهومی کلی است و اگر موضوع قضیه مفهوم کلی باشد، آن قضیه محصوره خواهد بود. گزینه «۳» نادرست است؛ زیرا شاهنامه، مفهوم عام و کلی بوده و صرفاً به شاهنامه فردوسی اشاره ندارد. گزینه «۴» نادرست است؛ زیرا آب مفهوم کلی است پس قضیه مزبور، محصوره است.

عربی

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های «۱» و «۴» نادرست است؛ زیرا در جمله عربی حرف «من» نیامده است پس (از اولین کشورها) اشتباه است.
«دولة» مفرد است و جمع آن «دول» است؛ پس گزینه‌های «۱» و «۴» نادرست است.
«نقود: پول‌ها» که جمع نقد است؛ پس گزینه «۲» نادرست است.
(عربی (۱) - ترکیبی لغات؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

«لَا تَنْظُرُوا: نگاه نکنید» فعل نهی و مجزوم. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
«كَثْرَةُ صَلَاتِهِمْ: زیادی نمازشان» که نمازهایشان نادرست است.
کلمه «كَثْرَةُ» نباید به صورت صفت ترجمه گردد. (ردّ گزینه ۲)
(عربی (۱) - درس ۱، ص ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

«اعمال» جمع است؛ پس گزینه‌های «۱ و ۴» نادرست است.
«إِلَى» معنی به سوی و نزد می‌دهد؛ پس گزینه‌های «۳ و ۴» اشتباه است.
«مسلم» مفرد است؛ پس گزینه‌های «۱ و ۴» نادرست است.
نکته: «المسلم» صفت است برای شخص یعنی در اصل «الشخص المسلم» یا «الإنسان المسلم» بوده است که صفت جایگزین موصوف شده است.
(عربی (۱) - ترکیبی لغات؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

واژه‌های «تُصَلِّقُ، سَنَوِيًّا، مِثَّتِي، أَنْ يَحْدُثَ» به ترتیب (باور می‌کنی، سالانه، دویست، که بیفتد) (ردّ گزینه‌های ۱، ۲، ۴)
واژه «السَّنَوِيُّ» با توجه به اینکه «ال» گرفته است و اعراب ظاهری‌اش مرفوع است، صفت است برای «مِهْرَجَانُ» و باید به صورت (جشنواره سالانه) ترجمه شود؛ (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)
(عربی (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

«رسالة الاسلام: رسالت اسلام» (ردّ گزینه ۲)
«عصور» در «علی مر العصور» جمع است به معنی «در طی سال‌ها» پس گزینه «۱» نادرست است.
مصدر باید مصدری ترجمه شود؛ «إساءة» بدی کردن است؛ پس گزینه «۳» اشتباه است.
(عربی (۱) - ص ۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

حرف تشبیه باید ترجمه شود؛ پس گزینه «۳» غلط است.
یاد گرفتن به عربی «تَعَلَّمَ» و یاد دادن «تَعْلِيم» می‌شود؛ پس گزینه‌های «۲ و ۳» نادرست است.
عین‌الفعل باب تفعیل، در ماضی مفتوح و در امر مکسور است؛ در نتیجه گزینه «۱» «عَلَّمُوا» ماضی و اشتباه است.
(عربی (۱) - ترکیبی لغات؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

معنی عبارت: مثل مؤمن مانند مثل عطار است، اگر با او بنشینی یا او را همراهی کنی به تو سود می‌رساند.
(۱) بوی خوش را دائماً از مومن استشمام می‌کنی.
(۲) در تمام حرکات مؤمن سود است.
(۳) در هم نشینی کافر سودی نیست.
(۴) عاقل باید با مؤمن هم‌نشینی کند.
(عربی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

«العدوان» مصدر است نه جمع مکسر. (مفردات)
(عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

«المُحِيط» به معنی اقیانوس است (مفردات)

(عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

در سایر گزینه‌ها «لا» به صورت نهی می‌باشد؛ زیرا افعال را مجزوم کرده است و معنای دستوری دارد و در گزینه (۴) به صورت منفی است.

(عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

«تِسْعَةٌ وَ ثَلَاثُونَ» یوماً (عدد اصلی)، «الْيَوْمِ الْأَرْبَعِينَ» (عدد ترتیبی)

(عربی (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

(۱) $۶۴ = ۴۳ + ۲۱$ (معنی گزینه $۶۵ = ۴۳ + ۲۱$) (۲) معنی گزینه (ساعت ۵:۵۵) (۳) فصلی که بعد از فصل سوم می‌آید، زمستان است نه پاییز.

(۴) $(۱۹ = ۱۱ - ۳۰)$

(عربی (۱) - ص ۲۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

«الفائزات» جمع مؤنث سالم عاقل است و باید از اسم اشاره جمع (هؤلاء) استفاده شود.

(عربی (۱) - قواعد درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

معدود عدد ۳ تا ۱۰ جمع و مجرور و از نظر جنس مخالف عددش می‌آید. (خمسۀ دروس درست است.)

(عربی (۱) - قواعد درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

«إِبْتَسَمَ: لبخند زد»، «حَزِنْتُ: ناراحت شدم»، متعددی نیست.

در سایر گزینه‌ها فعل‌های: «أَجْلِسُ: می‌نشانم»، «نَسْمَعُ: بشنویم»، «تَعَلَّمُوا: یاد بگیرید»، «عَلِّمُوا: یاد بدهید»، متعددی هستند. (قواعد ثلاثی مزید)

(عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)